

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Ifølge § 5 i lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre kan rigsmyndighederne efter forhandling med hjemmestyret ved lov bemyndige hjemmestyret til at overtage den regel-fastsættende myndighed for samt administrationen af et sagsområde eller en del af et sagsområde, der er nævnt i bilaget til loven. Tilskud til således overtagne områder fastsættes ved lov.

Størstedelen af det produktionsapparat, der er knyttet til forarbejdning af de produkter, der hidrører fra de traditionelle grønlandske erhverv fiskeri, fangst og fåreavl, ejes i dag af staten og drives af Den kgl. grønlandske Handel. Endvidere ejer og driver Den kgl. grønlandske Handel et antal havgående trawlere. Ud fra den betragtning, at et hjemmestyre i Grønland uden ansvar eller medansvar for disse erhverv på længere sigt ikke vil have et tilstrækkeligt reelt indhold, stillede kommissionen om hjemmestyre i Grønland i sin betænkning forslag om, at hjemmestyrets politiske og økonomiske ansvar for den produktions- og salgsvirksomhed, der varetages af Den kgl. grønlandske Handel, gradvist blev øget. Overførslen af det fulde ansvar for produktions- og salgsvirksomheden skulle efter kommissionens forslag være tilendebragt inden 1. januar 1984.

I overensstemmelse med kommissionens forslag blev det ved lov nr. 586 af 29. november 1978 om ændring af lov om Den kgl. grønlandske Handel – Folketingstidende 1978-79, sp. 302, 520, 2131 og 2537; Tillæg A, sp. 399; Tillæg B, sp. 83; Tillæg C, sp. 99 – bestemt, at overførslen af Den kgl. grønlandske Handels produktions- og salgsvirksomhed til hjemmestyret skulle påbegyndes umiddelbart efter hjemmestyrets indførelse, og at hjemmestyret skulle optage forhandling med ministeren for Grønland om gennemførelse af foranstaltninger med henblik herpå. Samtidig blev der i loven skabt mulighed for, at hjemmestyret i overgangsperioden, indtil det fulde ansvar for produktions- og salgsvirksomheden var overført, kunne følge udviklingen inden for produktions- og salgsvirksom-

heden og gennem deltagelse i beslutningsprocessen præge virksomhedens udvikling i overensstemmelse med de retningslinier, hjemmestyret ønsker den-
ne drevet efter overtagelsen.

Ved nærværende lovforslag foreslås det fulde ansvar for produktions- og salgsvirksomheden overført til hjemmestyret i overensstemmelse med bestemmelsen i hjemmestyrelovens § 5. Samtidig foreslås det, at hjemmestyret overtager reguleringen af adgangen til produktion og salg af grønlandske produkter, herunder private næringsdrivendes adgang til eksport af disse produkter. Overførslen foreslås gennemført med virkning fra 1. januar 1985, idet regeringen og hjemmestyret er enige om, at det af hensyn til opgavens betydelige omfang og hensynet til en forsvarlig løsning af de praktiske problemer i forbindelse med overtagelsen er hensigtsmæssigt, at overførslen først finder sted til dette tidspunkt.

I forbindelse med produktions- og salgsvirksomhedens overførsel til hjemmestyret vil blive søgt ydet et statstilskud til hjemmestyret til varetage af sagsområdet svarende til statens besparelse ved produktions- og salgsvirksomhedens overførsel. Tilskuddet vil blive søgt indarbejdet i det generelle tilskud, der i henhold til lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner ydes til hjemmestyret. Lovforslag herom påregnes fremsat for folketinget i efteråret 1984, idet bemærkes, at tilskuddet først vil kunne beregnes i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget til finanslov for 1985.

Det kan oplyses, at tilskuddet på det nuværende grundlag for 1985 er opgjort til 115 mill. kr.

Som det er sket ved tidligere overførsler af sagsområder til hjemmestyret, vil de aktiver (bygninger, trawlere, lagre, fordringer m.v.) og driftsmidler, der har tilknytning til produktions- og salgsvirksomheden, blive søgt overført vederlagsfrit til hjemmestyret.

Overførslen af produktions- og salgsvirksomheden påregnes at medføre en reduktion af det statslige administrative personale i Danmark og Grønland af størrelsesordenen 105–115 personer. Det er